

Dimarts, 20 de novembre del 2013

DIAMUNDIAL DELA INFÀNCIA

" FA Remn

un

món

múLLa

!!!"

ara

NÚMERO 1080

1,30 EUROS

les claus del dia

pareumàquines
ÀLEX GUTIÉRREZ (@ALEXGUTIERREZM)

La web de l'As tracta Messi de tonto

D'acord que els diaris esportius prenen partit per un equip i es complauen llançant dards als rivals, i que això està més o menys acceptat. Però, de tant en tant, aquest partidisme declarat es converteix en una gracieta que cau en el mal gust. Fa unes quantes setmanes que s'ha presentat l'edició de l'any que ve del popular joc de consola FIFA 2014. La pàgina web de l'As en fa notícia i titula: "Un Messi intel·ligent". En el subtítol desenvolupa aquest concepte: "L'aplicació de FIFA 2014 simula un Leo Messi interactiu i intel·ligent amb el motor Ignite". Aprofito que avui els columnistes apareixem considera-

blement rejuenits per recuperar un rebota, rebota (i ja saben on explota) i preguntar: i Sergio Ramos... bé, no?

La casa per la teulada

El procés habitual és que hi ha un fet, el diari n'informa i, després, pren posició i ho comenta a l'editorial. *El País* ha fet aquesta setmana el procés invers. Dilluns publicava un editorial en què assegurava que com que el PSC havia girat l'esquena al moviment sobiranista, el moviment quedava "seriosament tocat". Doncs bé, l'endemà, que era ahir, en el títol d'un sumari de portada s'hi afirmava: "El desmarcatge del PSC debilita el pla sobiranista d'Artur Mas". Notícies corroborant editorials del dia anterior: poc estètic.

Al racó de pensar

JOSEP FONTANA

HISTORIADOR, ENTREVISTAT A PUBLICO.ES

"Les coses no s'aconsegueixen així [amb un referèndum i trencant amb Espanya]. Jo sostinc que la independència no s'aconsegueix si no és amb una guerra d'independència"

PARLEM-NE

DAVID MIRÓ

SUBDIRECTOR

Tot això ho fem per vosaltres

EL PRIMER RECORD relacionat amb la política que guardo és el d'una visita d'uns joves reis d'Espanya, Joan Carles i Sofia, a Borriana l'any 1976. Jo devia tenir tres anys (a la foto no en dec tenir molts més), i em va quedar gravada a la memòria la gentada congregada davant de l'Ajuntament, la parella saludant des del balcó, i la sensació difusa que aquell era un moment històric, una celebració popular del retorn de la

democràcia de la mà d'uns monarques que representaven el final del règim franquista. El meu pare em va pujar al seu muscle perquè fos testimoni privilegiat de l'espectacle, mentre ell renunciava a millors visites en benefici del seu fill encara ignorant d'aquestes coses i del que vindria després.

Amb el temps he comprovat que aquesta dèria dels pares per portar els fills a esdeveniments històrics és una constant, un impuls irrefrenable. Molts avis d'avui dia encara recorden la proclamació de la República o una visita de Macià al seu poble, de bracet dels seus pares. De la mateixa manera que tant a la gegantina manifestació de la Diada del 2012 com a la Via Catalana del 2013 els nens ocupaven un paper central, eren els autèntics protagonistes, els dipositaris de l'esperança, una manera de dir: tot això ho fem per vosaltres, i algun dia ho recordareu.

Després d'aquella visita tinc altres records, com la dimissió de Suárez o el cop d'estat del 1981. Però res, res pot igualar l'emoció d'una multitud unida per una causa, agermanada per una promesa de futur.

vist alttwitter

Laia Ruich (@LaiaRuich)
Responsable de comunicació de l'Unicef a Catalunya

"El #20N és el Dia Mundial de l'Infant; el DIA de TOTS els nens (amb majúscula!). No us perdeu el @diariARA. És molt especial. @unicef_es"

Plataforma d'Infància (@plataformadeinfancia)

"Els drets dels nens, nenes i joves són irrenunciables. Dia Universal dels Drets de la Infància #ContraPobrezaInfantil"

Toni Font (@FontToni)
Vicesecretari general d'UDC

"Per Aznar tot s'hi val, diu que ell aplicaria la llei de presó als convocants d'un referèndum il·legal. Però qui parla de consulta il·legal?"

Cati Rodríguez (@CatiRodrguez)
Tuitaire

"No ho entenc. Si un referèndum és un acte democràtic, com pot ser il·legal si estem en democràcia?"

Pere Macias (@peremaciasarau)
Diputat al Congrés (CiU)

"Recordatori: Aznar va impulsar la inclusió del corredor central i l'exclusió del corredor mediterrani. Avui hem superat la malifeta!"

Cristian Agudo (@cristian_agudo)
Militant d'ERC

"Brussel·les dona prioritat al corredor mediterrani. En algunes ocasions cal agrair el paper d'Europa, perquè si fos per la #MarcaEspana..."

Manel Nadal (@manelnadal63)
Militant del PSC

"El corredor del mediterrani és un projecte prioritari i una bona notícia. Ara cal que hi passin trens. Molta feina per als operadors"

Elpidio José Silva (@Elpidiojosilva)
Magistrat i professor de dret penal

"#LeyAnti15M Els que reprimeixen protestes pacífiques, en realitat pretenen provocar inseguretat ciutadana interessada"

Toni Hervás (@ToniHervas)
Periodista

"La nova llei de seguretat està pensada per a la seguretat d'institucions i de policia que, en teoria, han de vetllar per la del ciutadà. #LeyAnti15M #uff"

Cristina Pardo (@cristina_pardo)
Periodista

"Amb la nova llei de seguretat ciutadana, pots protestar contra les decisions polítiques cridant al menjador de casa entre les 7 i les 8 de la tarda"

IAQUÍ

CARLES CAPDEVILA

DIRECTOR

Perdre (una estona) un fill

AVEGADES PERDS (una estona) un fill. No és cap tragèdia, és una batalla domèstica amb final feliç però amb suspens i moments de terror. Dura minuts, semblen hores. Primer busques sense voler patir, dient-te a tu mateix que no el veus però segur que és allà, que apareixerà. Comences a córrer, i l'instint et porta cap als llocs perillosos, on no voldries que haguess anat. Tampoc. I a partir d'aquí et bellugues com un boig, dones ordres disperses. Et vénen al cap pel·lícules inoportunes. T'obligues a creure que no, que és una bogeria, que d'aquí una estona ens en riurem, però recordes que a vegades a la pel·lícula hi diu "Basat en un cas real", i aquella història també devia començar així, sense voler-ho creure. Vénen els remordiments, la culpa s'apodera de tu, i els nervis, i mires cares del teu voltant suplicant que una et digui: "Que heu perdut un nen?" Si hi ha megafonia, i et demanen que descriguis com és i com anava vestit, et descompon. Perquè verbalitzes per primer cop en veu alta que l'has perdut. I llavors apareix allà, mig plorós. Sencer. I tu plores del tot, i l'abrades molt fort, no saps si massa i tot, tens por d'escanyar-lo, el renyes i felicites alhora, el consoles perquè no vols que quedi traumatitzat, però li fotries una esbrancada. I et dius de tot i promets que no el deixaràs anar mai més un metre lluny de tu. I et sents privilegiat, rius exageradament. T'adones de la sort de poder jugar el verb *trobar* tan a prop del verb *perdre*. I entens més que mai els que no ho poden fer i tornes a plorar, aquest cop per ells.

LA TRIA DEL DIRECTOR

Avui fem un diari especial amb motiu del Dia Mundial de la Infància. Protagonistes per un dia, els més petits ens han ajudat a il·lustrar les notícies. També hem visitat una escola per saber com pensen. A més, els nostres articulistes ens mostren la cara que feien quan eren petits.

director@ara.cat
Twitter: @carlescapde

ANY
ESPRIU
2013

323

LA FRASE DEL DIA

“ Maria del Mar Bonet interpreta com ningú Rosselló-Pòrcel, i arriba fins a la seva arrel més profunda, a la seva penetrant cremor, a la seva claror ”

BONDIA

ANTONI BASSAS

EDITOR

Declaració dels Deures amb l'Infant

Fa tres o quatre dècades, si un alumne tenia la mala idea de posar els peus sobre el pupitre en presència del mestre, la frase que se sentia era: "Nen, oi que això no t'ho deixen fer a casa? Doncs aquí tampoc" (i, probablement, s'escapava algun calbot). Ara la frase és: "Perdona, però que a casa puguis fer el que vulguis no vol dir que a l'escola també ho puguis fer" (i és probable que el nen engegui el mestre). Els drets de l'infant es comencen a conculcar a casa, perquè hem trencat la corretja de transmissió de les formes, de la consideració deguda de fills a pares i de pares a fills, quan maleduquem amb presses, crits, càstigs a deshora, capricis innecessaris, mala consciència i, admetem-ho, molt poques ganes d'aguantar el criteri patern o matern a l'hora que el cos només ens demana beure una cervesa, jugar a l'Angry Birds o posar-nos un capítol de *La Riera*. Com que a la columna del costat ja hi tenen els Drets de l'Infant, permetin-me que la compensi amb els deures en relació als infants, consistents a corregir-los sempre que calgui. A vegades no cal. S'ha de ser oportú, però tard o d'hora hi ha actituds que no es poden deixar passar. Fer-los saber que hi ha una dimensió social del seu comportament: que cal contestar als grans mirant-los als ulls. Descobrir-los que hi ha el pronom *vos-tè*. Que hi ha festes i actes familiars als quals no es pot anar amb samarreta de tirants. Que les paraulotes no els faran més grans sinó més bruts, que l'elegància és un valor, que la cultura (que, com deia Steiner, parla en veu baixa) els farà més grans. En suma, tenim l'obligació d'assumir els costos de la impopularitat de qui educa. I tot, salpebrat amb racions incondicionals de petons i abraçades.

Declaració Universal dels Drets de l'Infant

Principi 1

L'infant gaudirà de tots els drets enunciats en aquesta Declaració. Aquests drets seran reconeguts a tots els infants sense excepció de cap mena o discriminació per motius de raça, de color, de sexe, de llengua, de religió, d'opinió política o altres opinions, d'origen nacional o social, de naixença o de qualsevol altra situació, ja sigui del mateix infant o de la seva família.

Principi 2

L'infant gaudirà d'una protecció especial i disposarà d'oportunitats i de serveis, dispensat tot això per la llei i altres mitjans, a fi que pugui desenvolupar-se físicament, mentalment, moralment, espiritualment i socialment d'una manera sana i normal, així com en condicions de llibertat i dignitat. En promulgar lleis amb aquesta finalitat, la consideració fonamental a què caldrà atènyer-se serà l'interès superior de l'infant.

Principi 3

L'infant té dret, des de la seva naixença, a un nom i a una nacionalitat.

Principi 4

L'infant ha de gaudir dels beneficis de la seguretat social. Tindrà dret a créixer i a desenvolupar-se en bona salut; i amb aquest fi caldrà proporcionar-li, tant a ell com a la mare, atencions especials, tant prenatales com postnatales. L'infant tindrà dret a disposar d'alimentació, habitatge, esbarjo i serveis mèdics adequats.

Principi 5

L'infant impedit físicament o mentalment, o que pateixi d'algun impediment social, ha de rebre el tractament, l'educació i les atencions necessàries que reclama la seva particular situació.

Principi 6

L'infant, per al desenvolupament ple i harmoniós de la seva personalitat, necessita amor i comprensió. Sempre que sigui possible, haurà de créixer a l'empara i sota la responsabilitat dels seus pares i, en qualsevol cas, en un ambient d'afecte i de seguretat moral i material; llevat de circumstàncies excepcionals, l'infant de tendra edat no serà separat de la seva mare. La soci-

etat i les autoritats públiques tindran una cura especial dels infants sense família o que estiguin mancats de mitjans adequats de subsistència. Per al manteniment dels fills de famílies nombroses, convé concedir subsidis estatals o d'altra mena.

Principi 7

L'infant té dret a rebre educació, que serà gratuïta i obligatòria almenys en la seva etapa elemental. Se li donarà una educació que afavoreixi la seva cultura general i li permeti, en condicions d'igualtat d'oportunitats, desenvolupar les seves aptituds i el seu judici individual, el seu sentit de responsabilitat moral i social, i esdevenir un membre útil de la societat.

L'interès superior de l'infant serà el principi que guiarà aquells que tenen la responsabilitat de la seva educació i orientació; aquesta responsabilitat pertoca abans de tot als seus pares.

L'infant gaudirà plenament de jocs i esbarjos, els quals hauran d'estar orientats a les finalitats perseguides per l'educació; la societat i les autoritats públiques s'esforçaran a promoure la satisfacció d'aquest dret.

Principi 8

L'infant ha de figurar entre els primers a rebre, en tota circumstància, protecció i socors.

Principi 9

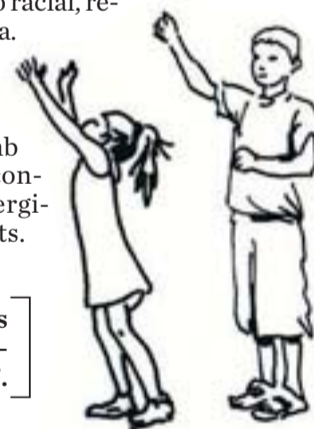
L'infant ha de ser protegit contra totes les formes de negligència, crueltat i explotació. No serà objecte de cap mena de tràfic.

No s'haurà de consentir que l'infant treballi abans d'una edat mínima adequada; en cap cas no se l'ocuparà ni se li permetrà que s'ocupi en qualsevol tasca o feina que perjudiqui la seva salut, o que en dificulti el seu desenvolupament físic, mental o moral.

Principi 10

L'infant ha de ser protegit contra les pràctiques que puguin fomentar la discriminació racial, religiosa o de qualsevol altra mena.

Ha de ser educat en un esperit de comprensió, tolerància, amicitat entre els pobles, pau i fraternitat universal, i amb plena consciència que ha de consagrar les seves aptituds i energies al servei dels seus semblants.

L'editorial cedeix avui el seu espai als principis de la Declaració Universal dels Drets de l'Infant aprovada el 1959 a les Nacions Unides, que també compta amb un preàmbul en què s'afirma que "la humanitat ha d'atorgar a l'infant el millor d'ella mateixa".

BARRON

Les oportunitats passen.
Per això són oportunitats.

Solvía.cat
La immobiliària
de Banc Sabadell

10 de desembre
Només fins al 15 de novembre compra la teva casa amb un descompte addicional*
*Pots consultar les condicions a solvia.cat

902 333 131
Oficines del grup Banc Sabadell
f t i b p

Solvía **BS**

Infància Drets i reptes

Com menys som els d'auri?

La veu dels nens en el Dia Mundial de la Infància: les noves tecnologies transformen l'aprenentatge a casa i a l'escola, i acceleren l'entrada a l'adolescència

AURI GARCIA MORERA
LARA BONILLA / JOAN SERRA

A Catalunya hi viuen 1.183.853 nens menors de 14 anys, que representen més del 15% del total de la població. Avui, en el Dia Mundial de la Infància, l'ARA vol donar veu als nens i fer un retrat de les seves condicions de vida. El context de dificultats ha coincidit amb la generalització de l'ús de noves tecnologies, que han transformat l'aprenentatge a casa i a les aules.

Polítiques públiques

Les entitats volen que la infància sigui al centre de l'agenda política "El país ha de fer un esforç per desenvolupar polítiques de futur que posin la infància en el primer lloc de l'agenda política". Jaume Clupés, president de la Federació d'Entitats d'Atenció i d'Educació a la Infància i l'Adolescència (Fedai), subratlla la necessitat de convertir l'atenció als nens en una prioritat de les polítiques públiques, una petició feta coincidint amb la celebració del 20 de novembre. La plataforma, que agrupa 94 entitats que atenen més de 100.000 infants, reivindica que invertir en el benestar de la infància a curt i a llarg termini trenca el cercle de l'exclusió. "Invertir en infància és rendible", afirma Clupés, que reclama fer visible aquest discurs. El president de la Fedai recorda que, des dels inicis de l'etapa democràtica, el model d'atenció a la infància ha passat d'una vocació de beneficència a una estructura de garantia de drets, que encara s'ha de perfeccionar si ens fixem en l'actual escenari econòmic i social. "Hem de donar respostes als nens com un ciutadà més", reflexiona.

Guiomar Todó, coordinadora d'Unicef a Catalunya, també demana "que les polítiques públiques tinguin com a epicentre l'infant". Todó recorda, a més, que calen mesures per potenciar la participació infantil: "Els nens i nenes tenen veu, i ha de ser escoltada". El Pacte per la Infància de Catalunya, signat aquest juliol, va en aquesta línia. Aquest 13 de novembre, en la primera reunió de la comissió de seguiment, les en-

titats van tornar a reclamar "que tots els agents firmants del pacte defineixin, abans d'acabar l'any, quins compromisos assumeixen per definir accions objectivables".

Vulnerabilitat i salut

La taxa d'atur impacta sobre les condicions de vida dels més petits El 28,01% dels menors de 16 anys viuen en una llar amb una renda inferior al llindar de risc a la pobresa, segons l'*Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població de Catalunya 2011* de l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat). El coordinador de la Creu Roja a Catalunya, Enric Morist, assegura que la situació dels infants més vulnerables "ha empitjorat de manera molt important i accelerada en els últims anys". Morist recorda que els indicadors de vulnerabilitat van molt lligats a l'atur, però afegeix que, tot i que l'atur s'estigui estabilitzant, la situació continua empitjorant perquè els aturats es van quedant sense prestacions. "Ja hi ha 180.000 famílies sense cap tipus d'ingrés, i en la gran majoria hi viuen molts nens i nenes. L'any passat la Creu Roja va distribuir ajuda humanitària a més de 80.000 nens i aquest any ho superarem". Morist es mostra preocupat per l'alimentació. "No només pel que fa als menjadors escolars sinó en general", aclareix.

Els pediatres alerten que el principal problema és l'obesitat infantil, l'epidèmia del segle XXI. Es calcula que gairebé un terç de la població infantil té excés de pes. Segons la Fundació Thao, un 28,3% dels alumnes d'entre 3 i 12 anys de l'Estat tenen sobrepès o obesitat. Els metges ho atribueixen als mals hàbits alimentaris (menjar precuinat, begudes ensucrades, brioixeria industrial i poca fruita i verdura) i al sedentarisme. Els nens que avui neixen a Catalunya tenen una esperança de vida de 79 anys, ells, i 85 anys, elles. La reducció de la mortalitat infantil, la millora en l'atenció a la prematuritat o el diagnòstic precoç són alguns dels avenços en salut infantil més destacats. "Els pediatres hem passat d'atendre el nen malalt a atendre el nen sa", explica el pediatra Antoni Martínez-Roig.

Oci i família

Inici precoç de la pubertat i canvis en les relacions socials

Les noves tecnologies són el canal habitual de consum cultural dels nens. L'ordinador, la televisió i els videojocs són presents en la seva vida quotidiana. El 96,9% dels nens catalans de 6 a 14 anys veuen la televisió habitualment, el 68,9% usen l'ordinador i el 45,2% juguen amb videojocs, segons dades de l'Idescat. Mestres, pedagogs i psicòlegs han observat que "els nens accedeixen a edats més precoces a aparells tecnològics i deixen de jugar més aviat". "S'estan retallant les etapes evolutives de la infància i accedeixen de manera precoç a la pubertat i això és preocupant", assegura Gemma Cànovas, psicòloga especialitzada en maternitat i infància. Assegura que es pot traduir en una adolescència més complexa. Segons Cànovas, el repte més immediat és que els nens "recuperin la infància". "I això no s'ha de confondre amb la sobreprotecció sinó a respectar les etapes de maduració", afegeix.

Els experts també posen l'accent en el canvi de model social i familiar. "La família s'ha aprimat -l'extensa desapareix- i els llaços familiars així com les relacions veïnals es van reduint i afeblint", destaca Carme Borbonès, presidenta de Càritas Catalunya, que apunta que abans veïns i familiars feien de "mur de contenció en situacions adverses". Borbonès també alerta que els nens són els principals perjudicats per aquest canvi de paradigma social, ja que s'ha reduït el seu àmbit de relacions socials. "Molts infants acaben els divendres l'escola i no tornen a tenir cap altre espai relacional ampli i ric fins que hi tornen dilluns. El seu espai de creixement personal i convivència es redueix a l'escola", explica. I posa com a exemple que un de cada quatre nens no va a un esplai, entitat d'esport o associació.

El pediatra Antoni Martínez-Roig també assenyala que els fills passen poc temps de qualitat amb els pares, per culpa dels horaris laborals i escolars. Borbonès hi està d'acord. "No és només tenir un plat a taula sinó fer els àpats en companyia i en un habitatge en condicions".

Les opinions

Quina diferència hi ha entre els nens d'avui i els nens d'abans?

Àlex Garcia

8 ANYS

"Abans no hi havia tantes coses: ni ordinador, ni iPad, ni telèfon mòbil. I no tenien tanta feina a l'escola, tampoc"

Sibil·la Zapater

5 ANYS

"L'escola era més avorrida quan la mama era petita"

Ignasi Brossa

7 ANYS

"Tenim televisor i ordinador, i a l'escola hi ha pissarres digitals. Abans els nens jugaven més a baldufes i a cartes"

Pau del Alcazar

4 ANYS

"Quan la mama era petita no tenia 'tablet', i jo jugo amb la 'tablet' de l'àvia"

I els de tot el món?

L'Unicef celebra la reducció de la mortalitat infantil però recorda que la cooperació continua sent necessària

AURI GARCIA MORERA
BARCELONA

Els nens de tot el món estan en una situació més greu que els d'aquí, tot i que ha millorat en les últimes dècades, segons la coordinadora de l'Unicef a Catalunya, Guiomar Todó: "Cada dia moren 18.000 criatures menors de cinc anys per causes que podem evitar, però des del 1990 fins al 2012 hem reduït la mortalitat en un 47%. Tenim molts reptes pendents, però n'hem assolit molts d'altres". Todó recorda, en l'aniversari de l'aprovació de la Convenció sobre els Drets de l'Infant, que aquest tractat "és el més ratificat de la història" i que els drets que s'hi recullen "són exigibles", i afegeix que la mateixa Convenció és el millor instrument per aconseguir-ne el reconeixement.

Todó assegura que "totes les vulneracions de drets dels infants són igual d'inacceptables" i reclama continuar treballant per millorar la situació dels nens catalans sense oblidar els nens d'altres països: "La

cooperació al desenvolupament ha salvat 90 milions de vides de nens i nenes des del 1990, i això s'ha fet gràcies, entre altres coses, a l'ajuda oficial al desenvolupament. Això, malgrat la crisi, no es pot aturar, perquè està aconseguint resultats". La coordinadora de l'Unicef a Catalunya afegeix que la caiguda de recursos per a cooperació internacional de la Generalitat "no és un escenari desitjat".

Milions de nens afectats pel tifó

L'Unicef també considera prioritària la feina en emergències com el tifó de les Filipines, que ha afectat 4,6 milions de criatures, entre les quals n'hi ha 217.800 de desplaçades. "El tifó va malmetre l'accés a l'aigua potable i al sanejament, cosa que pot fer que es propaguin molt ràpidament malalties que poden arribar a ser mortals", recorda Todó. L'Unicef treballa en aquest àmbit, en l'accés a l'alimentació, distribueix kits d'higiene i es fa càrrec de nens que han quedat separat de les famílies, entre altres actuacions. Ja hi ha destinat 1,3 milions de dòlars, però calcula que en necessitarà 34,3 milions. Todó afegeix que a Síria hi ha més d'un milió de nens desplaçats: "Tampoc els podem oblidar".

VINYET, 6 ANYS / CLARA, 6 ANYS

JANA, 5 ANYS

Infància Drets i reptes

«Podem cantar
la cançó de
la banana?»

L'escola Jacint Verdaguer fa servir la música per treballar amb la diversitat d'alumnat

Reportatge

ELISABET ESCRICHE
BARCELONA

“E

stic llegint un llibre de Dalí”, explica la Belén mentre ensenya la portada. Estudia segon de primària a l'escola Mossèn Jacint Verdaguer, al barri de Poble-sec de Barcelona. La classe està formada per una vintena de nens, alguns dels quals han quedat absorbits pel llibre que els ha tocat a l'hora de lectura, que s'està a punt d'acabar. “On va néixer Dalí?”, pregunta la seva tutora, Maria Luisa de la Fuente, trencant el silenci. La Belén –que va arribar d'Hondures fa dos anys– dubta i diu en veu fluixa: “El Marroc?”. Ràpidament la nena que seu al seu costat, entusiasmada perquè sap la resposta, replica: “Figueres!”

La diversitat d'alumnat és una de les característiques d'aquesta escola d'infantil i primària, que, amb 450 estudiants i una trentena de mestres, té com a objectiu aconseguir que cada nen posi el seu granet de sorra per fer un món millor. “El que volem és que tots siguin persones de ple dret en la nostra societat”, explica la directora, Núria Lacasa. La meitat dels estudiants són fills de famílies nouvingudes però nascuts a Catalunya; un altre gruix important són famílies d'aquí que viuen al Poble-sec, i només una petita part –una mitjana de quatre nens per aula– arriben procedents d'altres països.

Fa tres anys, el Consorci d'Educació de Barcelona va proposar al centre formar part del projecte Tàndem, conjuntament amb el Conservatori Municipal de Música de Barcelona. La iniciativa consisteix a convertir el llenguatge musical en el fil conductor del sistema d'aprenentatge de l'escola. “Som un centre amb diversitat de cultures i llenguatges. Amb la música aconseguim que els nens estiguin motivats perquè és un llenguatge universal”, afirma la

directora. Per desenvolupar aquest projecte, s'insereix la música en les matèries que s'imparteixen a l'escola i en el projecte que treballa cada classe durant el curs, i es fan extraescolars d'instruments de corda i cant coral. “Cantant aprenen el llenguatge i la seva estructura”, matisa la directora. Un exemple: els alumnes de cinquè estan fent com a projecte de curs el musical del Rei Lleó. “A la classe de català estudien quin llenguatge s'utilitza en aquest espectacle i, així, aplicat a totes les matèries”, explica la màxima responsable de l'escola. El mètode d'aprenentatge ha calat entre els menuts. “La Carla, la mestra de música, és una de les meves preferides”, diu el Roc, que té vuit anys i estudia tercer. Ell és un dels que estan apuntats a l'extraescolar de coral. “Aprenem cançons. La Carla ens canta «do, re, mi, fa, sol...» Té una veu molt maca!”, diu somrient. Comparteixen l'opinió del Roc l'Erika, la Belén, l'Aitana, el Malek, el Chenyu Weng... “Ens ha ensenyat la cançó de la banana. La cantem?”, diu la Belén.

“L'alumnat s'ha de sentir acollit”

La Priyantia, la Daniela i la Beth –totes tres de tercer– expliquen, mentre pinten de blau cel les lletres de la capçalera de l'ARA, que el seu grup d'amigues té una cançó pròpia. De seguida s'animen a cantar-la. Dura uns trenta segons, la lletra està formada per monosíl·labs i l'acompanyen amb un ball que té com a protagonistes les mans. El Chenyu Weng, que s'asseu a la taula del costat, se les mira encuriós mentre se li escapa mitja rialla. Té set anys i explica que una part de la seva família viu a la Xina. No deixa gaire clar si li agrada la música, però del que sí que sembla que és un gran seguidor és del futbol. “Jo vull la samarreta del Messi”, insisteix. Al seu costat hi ha l'Aitana, que tímidament demana si, a part de pintar les lletres, pot fer un dibuix. “M'agrada la plàstica i, sobretot, dibuixar”, diu mentre la Priyantia, la Daniela i la Beth s'aixequen altre cop de les cadires i demanen, mig vergonyoses, si poden cantar una altra cançó. Aquest cop és més llarga i la coreografia és força més complicada.

Model
“La música aconseguix que els nens estiguin motivats”, diu la directora

Missatge
“Farem un món millor”, escriu un dels alumnes de l'escola del Poble-sec

Nouvinguts
“Els alumnes tenen ganes d'integrar-se en un grup”, expliquen a l'escola

“L'hem après a classe de música”, diuen al final entre aplaudiments tímds dels seus companys.

El professorat és la clau perquè funcioni aquest sistema d'aprenentatge. “Els mestres que no saben música s'estan formant per veure quin elements poder utilitzar a les seves classes per construir el projecte educatiu. Tot el que desenvolupen està avalat pel Conservatori Municipal de Música de Barcelona”, explica la directora. L'altre aspecte

bàsic és que els nens se sentin acollits. “La majoria dels alumnes que arriben d'altres països es mostren molt entusiasmats, tenen ganes d'integrar-se en un grup”, explica la tutora. “Si la mestra els rep amb estimació, els seus companys també ho faran”. Per als alumnes menys receptius, la fórmula és donar-los temps i el seu espai. “En definitiva... són nens!”, exclama.

A mesura que els menuts van acabant de pintar les lletres de

Els alumnes de segon de primària de l'escola Jacint Verdaguer del barri barceloní del Poble-sec canvien els colors de la capçalera de l'ARA per al diari especial.

XAVIER BERTRAL

L'ARA, es trenca el silenci que hi havia a la classe. Per atreure la seva atenció, la mestra –sense dir ni una paraula– pica un cop de mans, que la majoria de nens ignoren. Tot seguit pica dos cops i alguns dels alumnes li responen fent el mateix. En pocs segons tota la classe ja està imitant els moviments de mans de la professora i hi torna a haver silenci absolut. Els nens entreguen el seus dibuixos i en el primer es pot llegir: “Farem un món millor”. —

Ana Novella

DOCTORA EN FILOSOFIA I CIÈNCIES DE L'EDUCACIÓ DE LA UB

“Hem d'aconseguir que els infants s'impliquin en la gestió pública”

JOAN SERRA
BARCELONA

Ana Novella és doctora en filosofia i ciències de l'educació de la Universitat de Barcelona (UB), on és membre del departament de teoria i història de l'educació de la Facultat de Pedagogia. Ha escrit el llibre *Infants, participació i ciutat* (Editorial Horsori), en el qual detalla la fórmula per convertir els Consells d'Infants creats en diversos municipis en un òrgan de participació vàlid.

Fins a quin punt és important que incorporem la visió de la infància en la gestió pública?

És rellevant perquè la mirada que poden tenir del que és la vida a la ciutat i de les necessitats del seu col·lectiu és diferent de la que podem definir com a adults. Francesco Tonucci, pedagog italià que és el pare de la criatura de la participació infantil en els municipis, diu que el nen té una altra perspectiva, perquè la seva manera de mirar la ciutat és molt neta i la seva anàlisi és espontània. Els infants tenen coses a dir, i així garantim el desenvolupament del seu exercici de ciutadà, també des d'un punt de vista polític.

¿La millor manera de vehicular la seva veu són els Consells d'Infants, creats en diversos municipis de Catalunya?

Els Consells d'Infants són òrgans de participació regulats en el reglament de participació ciutadana. El que hem d'aconseguir és que els infants s'impliquin en

aquests projectes vinculats al govern de la ciutat i la gestió pública. També hem de vetllar perquè l'escola garanteixi el desenvolupament de l'exercici de la participació de l'infant i que en l'àmbit del lleure passi el mateix.

Com ha de ser un Consell d'Infants vàlid per a la ciutat i el nen? Aquell en què els nens són dipositaris de la gestió i la seva activitat genera transformació a la ciutat. És important que la seva acció tingui sentit. Hem de desenvolupar la idea de l'infant com a ciutadà i activista cívic. El nen s'ha de reconèixer com a actiu de la seva pròpia ciutat.

¿Estem desplegant com tocaria aquests espais de participació?

Els Consells d'Infants a Catalunya van néixer el 1998 de la mà de la Diputació de Barcelona, que amb el suport del catedràtic Jaume Trilla i del pedagog Francesco Tonucci va ser la primera administració que ho va desenvolupar. La idea era que cada territori s'apropiés d'aquesta eina de participació i hi donés forma. Tots els consells es caracteritzen per un espai d'assemblea, on els nens prenen la paraula, i per la planificació de la participació. El municipi també fa un encàrrec als infants sobre alguna qüestió relacionada amb la ciutat, amb partida pressupostària, que reclama la seva mirada. La idea és que el Consell d'Infants perduri. Les experiències fins ara han estat satisfactòries. La xarxa va començar amb vuit municipis i ara ja són més d'una trentena. —

Toc d'atenció de les entitats socials al Parlament per la pobresa infantil

ARA

BARCELONA. Les entitats socials van deixar ahir un missatge clar al Parlament: calen actuacions contundents de les diferents administracions per revertir els efectes de la crisi en els més petits i, si no és així, la pobresa, la malnutrició i la falta d'habitatge dels infants es poden agreujar. En una compareixença conjunta a la comissió d'infància del Parlament, el Banc dels Aliments, Càritas, la Societat Catalana de Pediatria i la Plataforma d'Infància de Catalunya van advertir ahir que Catalunya s'està allunyant dels estàndards europeus i s'està acostant perillosament a estadístiques més pròpies de països en desenvolupament. “A Espanya, la pobresa té cara de nen”, va sentenciar el vicepresident de la Societat Catalana de Pediatria, Xavier Pérez. L'entitat va deixar clar que en els casos de malnutrició fins fa poc el desequilibri de nutrients era bàsicament l'obesitat, però que cada cop més es noten alguns déficits de proteïnes o de ferro.

Avis

Càritas critica que no estan garantits drets bàsics dels infants com el menjar i la llar

Per part de Càritas, Carme Borbonès i Agustí Adell van emfatitzar que, mentre que serveis públics bàsics com l'educació i la sanitat estan garantits, no ho estan altres drets dels infants, com l'alimentació i la llar. Remarquen que, a més a més, el coixí social que fa dècades suposaven la família extensa i els veïns s'ha “aprimat” actualment. Des de la Plataforma d'Infància de Catalunya van posar de manifest que les ajudes socials, com les beques menjador, no arriben a tothom, i que això fa que no es puguin garantir els drets dels infants. Com a representant del Banc dels Aliments, Antoni Sansalvador va manifestar al Parlament que la voluntat de la seva entitat, que des del 2008 ha vist créixer el nombre de beneficiaris un 223%, és “perdre clients”.

Els grups polítics van evidenciar la seva preocupació per aquesta problemàtica. ERC va demanar “més polítiques socials i més eficaces”. El PSC va denunciar la política de retallades del Govern i el PP va coincidir a criticar la política d'austeritat de la Generalitat. ICV va acusar l'executiu d'Artur Mas de no voler reconèixer el problema de l'empobriment i CiU, al seu torn, va defensar que Catalunya ja partia d'una situació de pobresa estructural i que, malgrat que les polítiques d'austeritat poden “no solucionar certes coses”, l'endeutament que es van trobar en accedir al Govern “fa molt més difícil la situació”. —